

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

OPETTAJANKOULUTUSLAITOS

21.5.2026

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA HUOLTAJALLE

1. Pyyntö osallistua ADAPT-tutkimukseen

Sinua ja nuortasi pyydetään mukaan **Koulusopeutumista edistävät mekanismit nuorten koulusiirtymissä (ADAPT)** -tutkimukseen, jossa tutkitaan nuorten kokemuksia siirtymisestä yläkouluun ja toiselle asteelle. Tutkimuksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, mitkä tekijät ovat yhteydessä sujuviin koulusiirtymiin ja millainen tuki auttaa siirtymiin liittyvissä haasteissa. Nuorten, huoltajien ja vanhempien kokemusten pohjalta kehitetään malli nuorten tukemiseksi koulusiirtymissä. Tämän vuoksi kutsumme tutkimukseen mukaan nuoret sekä nuorten huoltajat että opettajat.

Tässä tiedotteessa kerrotaan tutkimuksesta ja mitä siihen osallistuminen nuoresi ja sinun kannaltasi tarkoittaa. Tietosuojailmoituksessa kerrotaan henkilötietojesi käsittelystä tutkimuksessa. Voit lukea tietosuojailmoituksen tämän linkin takaa: <https://www.jyu.fi/fi/file-download/download/public/58647>.

Pyydämme tässä suostumustasi ADAPT-tutkimukseen osallistumiseen. Nuoreltasi kysytään suostumus tutkimukseen osallistumiseen erikseen.

Tutkimustiedote on saatavilla suomeksi, englanniksi ja selkosuomeksi. Tutkimukseen osallistuminen edellyttää, että ymmärrät tutkimustiedotteen ja suostumuksen sisällöt jollakin näistä kielistä. Tutkimukseen kutsutaan mukaan yhteensä noin 1200 nuorta (600 7.- luokkalaista ja 600 toisen asteen 1. vuoden opiskelijaa) huoltajineen ja opettajineen, jotka osallistuvat tutkimukseen siirtymän jälkeisenä syksynä ja myöhemmin saman lukuvuoden keväällä.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinä tai nuoresi voitte kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamanne suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Siitä ei aiheudu sinulle tai nuorelle kielteisiä seurauksia.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi osallistumisen tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

Nuorta ei aseteta eriarvoiseen asemaan oppilaitoksessa, jos hän ei halua osallistua tutkimukseen.

3. Tutkimuksen kulku

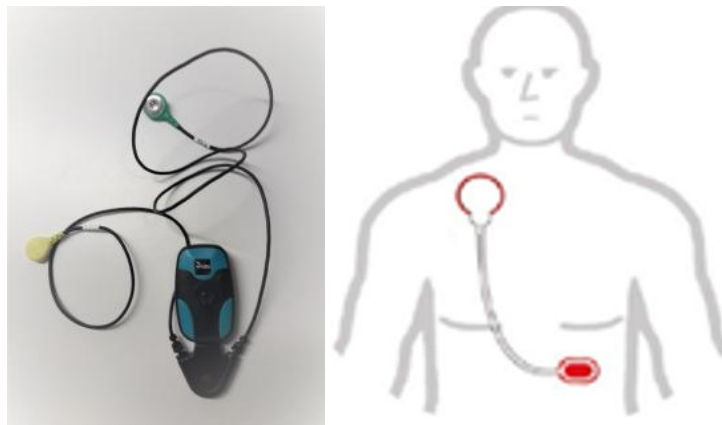
Nuorten kyselyt ja haastattelut

Toisen asteen 1. vuoden opiskelijat (n = 600) vastaavat elo-lokakuussa 2026 sekä maaliskuussa 2027 yhden oppitunnin aikana kyselylomakkeisiin koskien uudelle kouluasteelle siirtymistä, siihen liittyviä tunteita ja hyvinvointia. Kyselyihin vastataan luokassa oppitunnin aikana, osana tavallista opiskelupäivää. Kyselyyn vastataan koulutetun tutkijan johdolla, ja vastaaminen kestää noin 20 min.

Nuoria kutsutaan osallistumaan myös intensiivikyselyyn, jossa he vastaavat omalla laitteellaan sähköiseen kyselylomakkeeseen 5 kertaa päivässä kahden viikon ajan. Kyselyssä vastataan päivittäisiä tunteita ja kokemuksia koskeviin kysymyksiin. Päivittäisiin kyselyihin vastaaminen kestää n. 2–3 min/kysely.

Kaikki kyselyt ovat suomenkielisiä. Mikäli nuoresi suomen kielen taito on heikko, hän voi kuitenkin osallistua luokassa toteutettavien kyselyiden tekemiseen luokkatovereidensa kanssa, jotta tehtävätilanne ei tuota kenellekään poissulkemisen tunnetta.

Kyselyn perusteella noin 45 tutkimuksessa mukana olevaa nuorta kutsutaan osallistumaan vapaaehtoiseen haastatteluun toisen asteen ensimmäisen vuoden keväällä (maaliskuussa 2027). Haastatteluun kutsutaan kyselyn perusteella nuoria, jotka kokevat koulu siirtymän eri tavoin. Haastattelussa nuori pääsee kertomaan tarkemmin kokemuksistaan toiselle asteelle siirtymisestä. Haastattelu kestää n. 20–30 minuuttia ja se toteutetaan tavallisen koulupäivän aikana koulutetun tutkijan kanssa. Haastattelun aikana pieneltä joukolta vapaaehtoisia nuoria mitataan erilliseen suostumukseen perustuen autonomisen hermoston toimintaa (sydämen syke ja sykeväli vaihtelu), jonka avulla saadaan tietoa fysiologisesta stressistä ja palautumisesta. Fysiologisiin mittauksiin osallistuminen haastattelun aikana on vapaaehtoista, ja haastatteluun voi osallistua myös ilman fysiologisia mittauksia. Nuoren suostumus tutkimukseen osallistumiseen varmistetaan myös nuorelta itseltään aina ennen tutkimuksen toteutusta. Alla kuvia mittauslaitteista. Mittauslaitteet saa itse asettaa itselleen.

Opettajan kyselyt ja haastattelu

Nuoresi ryhmänohjaaja/opettaja vastaa tutkimuksen aikana kyselylomakkeisiin koskien nuoresi ryhmää ja ryhmän toimintaa. Kyselyissä heiltä kerätään tutkittavina tietoa heidän omista ajatuksistaan ja siitä, miten he toimivat työssään oman ryhmänsä oppilaiden kanssa sekä oppilaitoksen käytänteistä nuorten siirtyessä toiselle asteelle. Lisäksi opettajia kutsutaan

osallistumaan kahden viikon mobiilikyselyyn, joka toteutetaan samaan aikaan nuorten kyselyn kanssa.

Kutsumme noin 15 vapaaehtoista opettajaa osallistumaan haastatteluun. Haastattelussa kysytään oppilaitosten siirtymäkäytänteistä ja tavoista, joilla opettajat tukevat nuorten siirtymistä uuteen oppilaitokseen. Haastatteluissa heiltä kerätään tutkittavina tietoa heidän omista ajatuksistaan ja kokemuksistaan. Haastattelun aikana vapaaehtoisilta osallistujilta mitataan erilliseen suostumukseen perustuen autonomisen hermoston toimintaa (sydämen syke ja sykevälivaihtelu), jonka avulla saadaan tietoa fysiologisesta stressistä ja palautumisesta. Fysiologisiin mittauksiin osallistuminen haastattelun aikana on vapaaehtoista, ja haastatteluun voi osallistua myös ilman fysiologisia mittauksia.

Huoltajien kyselyt ja haastattelu

Pyydämme myös Sinua vastaamaan kyselylomakkeeseen koskien perheenne ja nuorene taustatietoja, näkemyksiäsi hyvinvoinnistasista, sekä ajatuksiasi nuoren toiselle asteelle siirtymisestä. Lisäksi kutsumme Sinua osallistumaan kahden viikon mobiilikyselyyn, joka toteutetaan samaan aikaan nuorten kyselyn kanssa. Kyselyyn vastataan omalla laitteella 5 kertaa päivässä kahden viikon ajan. Kysymykset koskevat päivittäisiä tuntemuksiasi ja ajatuksiasi. Kyselyyn vastaaminen kestää n. 2–3 minuuttia/kerta.

Kutsumme myös noin 45 huoltajaa osallistumaan vapaaehtoiseen haastatteluun. Haastattelussa kysytään tarkemmin nuorene ja perheenne kokemuksista liittyen toiselle asteelle siirtymiseen. Mikäli annat suostumuksen, haastattelun aikana Sinulta mitataan autonomisen hermoston toimintaa (sydämen syke ja sykevälivaihtelu), jonka avulla saadaan tietoa fysiologisesta stressistä ja palautumisesta. Fysiologisiin mittauksiin osallistuminen haastattelun aikana on vapaaehtoista, ja haastatteluun voi osallistua myös ilman fysiologisia mittauksia.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Tutkimukseen osallistuminen hyödyttää laajamittaisesti oppimisen ja ohjauksen tutkimuksen kenttää, sillä pitkittäistutkimuksen keinoin on mahdollista ymmärtää paremmin nuorten koulusiirtymiä sekä siirtymiin keskeisesti liittyviä yksilöllisiä tekijöitä ja ympäristötekijöitä. Nuorten, huoltajien ja opettajien kokemusten pohjalta kehitetään malli koulusiirtymien sujuvoittamiseksi ja nuorten tukemiseksi koulusiirtymissä.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Tutkimukseen osallistuvilla ei koidu haittaa eikä riskejä tutkimukseen osallistumisesta. Vapaaehtoisten haastatteluiden aikana mitataan sydämen sykettä ja sykevälivaihtelua koulutetun tutkijan kanssa. Nämä rutiininomaiset, täysin turvalliset ja kivuttomat mittaukset tehdään ihon pinnalta puuttumatta yksilöiden fyysiseen koskemattomuuteen. Haastattelut toteutetaan kokeneiden, koulutettujen tutkijoiden toimesta ja haastattelutilanteesta pyritään tekemään mahdollisimman miellyttävä. Mikäli haastattelut aiheuttavat sinulle epämukavia tuntemuksia, voit jutella niistä tarkemmin esimerkiksi kuraattorin tai terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Mikäli haastattelut aiheuttavat nuorelle epämukavia tuntemuksia, niistä voi jutella tarkemmin esimerkiksi opion, kouluterveydenhoitajan tai opiskeluhuollon ammattilaisten kanssa.

6. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston tutkimuksiin osallistuvat tutkittavat on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa tutkimuksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja. Jyväskylän yliopiston vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa.

7. Osallistumispalkinnot ja matkakustannusten korvaukset tutkittaville

Sinulle annetaan halutessasi kyselytutkimukseen osallistumisesta 10 euron arvoinen lahjakortti (á 5 eur syksyn kyselytutkimukset [sähköinen kysely + mobiilikyselyt] ja 5 eur kevään kyselytutkimukset [sähköinen kysely + mobiilikyselyt]). Haastattelututkimukseen osallistumisesta sinulle annetaan osallistumispalkintona 20 euron arvoinen lahjakortti.

Osallistumispalkinto on työkorvausta eli saajalleen veronalaista tuloa, jonka suorituksen maksaja ilmoittaa Verohallinnon tulorekisteriin. Tulorekisteri-ilmoitusta varten tarvitaan nimi, henkilötunnus, kansalaisuus ja osoite.

Voit kieltäytyä osallistumispalkinnosta tai matkakorvauksesta.

Lisätietoa verotuksesta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/gallupit-kyselyt-ja-tutkimukset/>

8. Tutkimuksen rahoitus

Tutkimusta rahoitetaan Suomen Akatemian myöntämällä tutkimusrahoituksella. Rahoittajalla ei ole ollut osuutta tutkimuksen suunnitteluun, eikä se vaikuta tietojen keruuseen ja analysointiin, julkaisupäätöksiin tai käsikirjoitusten valmisteluun.

9. Sidonnaisuudet

Tutkimuksella tai tutkijoilla ei ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voisivat vaikuttaa tutkimuksen riippumattomuuteen.

10. Tutkimustulokset ja niistä tiedottaminen

Tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä, konferenssi- ja seminaariesityksiä. Välitämme tietoa tuloksista myös sosiaalisessa mediassa, opettajien täydennyskoulutuksissa ja päättäjille esimerkiksi politiikkasuositusten muodossa. Tutkimuksen tuloksia tullaan käyttämään myös yliopistolla opetuksessa. Tutkimusaineisto raportoidaan aina siten, ettei opettajia, nuoria tai huoltajia voida tunnistaa yksilöinä. Sanallisia haastattelukatkelmia voidaan käyttää esimerkkinä julkaisuissa, mutta ne anonymisoidaan, eikä katkelmasta voi tunnistaa nuoria, huoltajia tai opettajia yksilöinä.

11. Tutkimusaineiston käyttö tutkimuksen päätyttyä

Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineisto anonymisoidaan, eli siitä poistetaan tunnistamisen mahdollistavat tiedot. Anonymisoitu tutkimusaineisto voidaan soveltuvin osin tallentaa JYU:n JYX-palveluun, josta se on saatavissa pyyntöä vastaan tutkimus- ja/tai opetuskäyttöön. Arkistoinnista informoidaan aikanaan tarkemmin säännöllisesti päivitettävässä tietosuojailmoituksessa.

12. Lisätietoja antavat

Roosa Karhunen, projektitutkija, tutkimuskoordinaattori
p. 0504756544
roosa.a.k.karhunen@jyu.fi

Eija Pakarinen, professori, tutkimuksen johtaja
p. 0408053520
eija.k.pakarinen@jyu.fi
PL 35
40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Noona Kiuru, professori, tutkimuksen johtaja
p. 0408054740
noona.kiuru@jyu.fi
PL 35
40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

ADAPT-tutkimuksen verkkosivut: <https://www.jyu.fi/fi/tutkimusryhmat/adapt-koulusopeutumista-edistavat-mekanismit-nuorten-koulusiirtymissa>